



Ons ziekenhuis is een dorp in de stad. Jan Van Rompaey trok naar het brandwondencentrum van campus Gasthuisberg. Om er te luisteren naar de verhalen van mensen die wachten op betere tijden.

TEKST: JAN VAN ROMPAEY

'S MORGENS BEGINT EEN NIEUWE DAG

Als de automatische deuren openzwaaien, denk ik aan al die vorige keren dat ik op reportage ging in het brandwondencentrum. Johnny, met zijn geteisterde gezicht, die we met de camera volgden op straat om te tonen hoe voorbijgangers reageerden. Hoe zou het met Johnny zijn? En met het jonge slachtoffer van de vuurwerkcramp in Enschede? Ik denk aan de omzwachtelde man die uit het leven wilde stappen, en de twijfels van de artsen daarbij. De vrouw die een frietketel over zich heen had gekregen. De gezichten staan in mijn geheugen gegrift.

Vandaag liggen in het brandwondencentrum van UZ Leuven niet meer uitsluitend brandwondpatiënten. Zo bijvoorbeeld Marcel (85): thuis gevallen, eerst naar een regionaal ziekenhuis gebracht, nu al 62 dagen hier. Hij heeft een zware infectie opgelopen door een bacterie die zijn toestand ernstig bedreigt, zegt de verpleegkundige. De infectie moet worden behandeld met huidtransplantaties. Maar dat wil Marcel allemaal niet weten. Hij is blij dat we er zijn: hij kent me van toen ik nog met Jessie presenteerde. Dat was zelfs nog vóór VTM, zegt hij, maar hij vindt dat ik toch een beetje dezelfde ben gebleven. “Kom aan deze kant van het bed staan en spreek

wat luider, ik ben hardhorend.” Marcel is zijn hele leven onderhoudsman geweest in een bedrijf waar ze kabels en bedrading maken, nu is hij al vele jaren met pensioen. “Ik ben deze kamer nog niet uit geweest, Jan.”

Marcel: “Ik heb zeventien dagen in een coma gelegen en ik herinner me er niets van. Ze hebben een stuk uit mijn leven gesneden. Ik leef alleen, mijn ouders, halfzussen en broer zijn allemaal gestorven. Oud worden is geen probleem voor mij, maar oud zijn is iets anders, Jan. Als je zo oud bent als ik zie je niemand meer van je generatie: ze zijn er niet meer of ze zijn zelf

te oud of te ziek. Ik zie overal gezichten, maar ik kén niemand meer en niemand kent mij nog. Toen ik nog werkte stond ik zowel tussen de chefs als tussen de arbeiders, maar dat was allemaal vluchtig, we spraken niet veel. Zeg maar dat ik altijd een eenzaam geweest ben.”

“Maar ik ben een *vechterke*, ik laat de moed niet gauw zakken. Mijn vrouw is al negen jaar dood. Ik heb lang met haar gesukkeld, jong. Toen ze een trombose kreeg, is ze een tijdlang opgenomen. Toen ze weer thuis was, reed ik elke dag met haar naar een logopedist. Zeven maanden

“

*Oud worden is geen probleem voor mij,
maar oud zijn is iets anders, Jan.*

MARCEL (85)

liep een zware infectie op die behandeld wordt met huidtransplantaties.

“

Ik ben een vechterke, ik laat de moed niet gauw zakken.

heb ik haar nog mogen houden. Ach, al zo vaak verteld: we hadden die dag zoals gewoonlijk schoongemaakt, zij met haar *plumeauke* en ik deed de vloer *met nat*. We hadden 's avonds nog naar 'Wittekerke' gekeken en gingen slapen. En ze zegt: 'ik ga eerst nog even naar het toilet, dan hoef ik misschien vannacht niet op te staan.' Maar later stapt ze toch opnieuw uit het bed en ik zeg: 'ge gaat toch niet weer opstaan?' En ze gaat liggen en ... het was gedaan. We waren 54 jaar getrouwd, Jan. Altijd samen en we hebben veel plezier gemaakt. Daar ben ik blij mee, want uitstel is afstel. Je moet van het leven genieten voor het te laat is. Ik heb veel verdriet gehad. *Zij* had mij nog, maar *ik* ben haar wel kwijt.”

“Wat mij overkomen is, wil ik niet weten, Jan. Er zijn mensen die alles willen weten en als ze alles weten, zakt de moed hen in de schoenen. Een familielid van mij werd

ernstig ziek: hij wilde dat ze hem alles van naadje tot draadje uitlegden. Maar toen hij het allemaal wist, zag je hem van uur tot uur achteruitgaan. Nee, ik ben nooit bang geweest (*tranen in de stem*). Altijd moed gehouden, ge moet vechten, Jan. Soms komen verpleegsters mij omdraaien, midden in de nacht, want ik moet opletten voor doorligwonden. En dan zeggen ze: 'Marcel, zo moedig, nooit klagen, alles accepteren.' Het is mijn lot, denk ik dan. Ik heb eens een inzinking gehad, ik kreeg zwartgallige gedachten en toen is de nachtverpleegster bij mij komen zitten en heeft me moed ingesproken. Ze zei: 'Marcel, je bent op goede weg!' En het ging beter.”

“'s Morgens begint een nieuwe dag en ik denk: Marcel komt erdoor. Maar het zijn lange dagen, Jan. Mijn zoon komt dagelijks vanuit Lot naar hier. Ook al wordt dat alsmaar moeilijker met het verkeer, hij komt! Hij spaart minuten overwerk en gebruikt

die om naar hier te komen. Ja, ik heb een goede zoon. Maar hij is ook goed opgevoed. Mensen zetten tegenwoordig kinderen op de wereld en een ander brengt ze groot. Ze kunnen niet anders, want ze moeten werken en geld verdienen en hebben nergens tijd voor. De jeugd heeft het niet gemakkelijk. Mijn zoon heeft veel ouderliefde gekregen en dat is een rijkdom. Gij zult dat wel weten, Jan, met uw beroep, beter dan wie ook. En dan kijk ik 's avonds naar 'Blokken' en nadien naar het nieuws van de VT ... (*herneemt zich*)... euh, van de VRT. En zo gaan de dagen voorbij.”

“Ze hebben er hier een goed oog in. Er zal revalidatie nodig zijn, liefst in mijn streek, niet ver van mijn zoon en mijn kleinkind (*huilt*). En als ik dan terug te been ben, wil ik naar huis. Daar denk ik soms aan, maar nooit te lang en ik ga er niet te diep op in. Ik heb geduld en zie wat er komt. Ach, iedereen heeft wel iets.”

MARIJKE (57) & LUC (56)

vechten samen tegen de vleesetende bacterie die hem geveeld heeft.

“

*In goede en kwade dagen:
dit zijn de kwade dagen.*



DANKBAAR VOOR DE REST VAN MIJN LEVEN

Marijke reist elke dag naar het ziekenhuis. Ze komt daarvoor uit Diepenbeek en heeft in de acht maanden dat haar man Luc opgenomen is, maar één dag overgeslagen omdat ze ziek was. Ze werkt twee voormiddagen op een studiebureau – “gelukkig heb ik een begripvolle baas” – en in de kamer is er een laptop om door te werken. Ze is hier elk bezoeker, tot ’s avonds laat.

De verpleging zegt dat ze ook eens aan zichzelf moet denken, maar Marijke kan alleen maar aan Luc denken. Als ze aan zichzelf denkt, denkt ze ook aan Luc. Vandaar. Hij wordt behandeld voor de beruchte vleesetende bacterie. Ze zit naast zijn bed, met een mondmasker, handschoenen, aseptische kledij. Dat moet: in deze omstandigheden is hij extreem besmettelijk en elke infectie kan hem fataal zijn. Soms buigt ze zich over hem heen, praat zachtjes. Hij draagt een zuurstofmasker. Op de scher-

men rollen de cijfers en de grafieken. De infusen druppelen. Zo doet ze dat nu al acht maanden. Buiten de kamer hoor ik zijn schorre stem. Hij vloekt.

Marijke: “Soms vloekt hij als een ketter. Uit onmacht, denk ik. Het begon met iets wat eruit zag als een verkoudheid, samen met hevige pijn in de lies. In het plaatselijke ziekenhuis evolueerde dat al gauw naar koorts, vlekken op de arm, gezwollen onderbenen, moeilijke ademhaling en een

extreem lage bloeddruk. Hij kreeg medicatie voor de koorts en de pijn, maar de artsen zagen blijkbaar de ernst van de toestand niet in. Op een nacht belde ik hem: hij klonk zeer verward, wist niet meer waar hij was. Zijn benen werden paars en ten slotte begonnen de wonden te bloeden. Ik was bang dat hij doodging. Tot hij na vijf dagen terug naar spoed werd gebracht en de spoedarts zei: ‘Uw man is vermoedelijk besmet met een vleesetende bacterie.’ Hij verwachtte dat Luc zou overlijden.



VESALIUS VANDAAG

Nog tot 18 januari is het al Vesalius wat de klok slaat in Leuven. In de ontvangsthal van campus Gasthuisberg, bovenaan de trap, loopt nog tot half januari de expo 'Vesalius door de eeuwen heen'. Die laat je zien waar de nieuwsgierigheid en leergierigheid van Vesalius, pionier op het vlak van de anatomie, toe leidde.

Hoe zien onze hersenen eruit? Wat is een functionele MRI, een angiografie of een DTI? Met welke apparatuur kijken artsen vandaag naar de hersenen? Hoe ziet een lekkende hartklep eruit? Hoe bereidt een vaatchirurg het plaatsen van een stent voor? En welke meerwaarde biedt 3D-printing bij het herstellen van een gewrichtsbreuk?

Aan de hand van herkenbare verhalen van patiënten kom je stap voor stap te weten hoe we vandaag onze medische kennis over de hersenen, het hart en het skelet verwerven.

Ontdek wat er vandaag mogelijk is in de geneeskunde aan de hand van een boeiende tentoonstelling met een film en getuigenissen van patiënten.

Meer info over andere Vesaliusactiviteiten:
www.uzleuven.be/histaruz en www.vesaliusleuven.be



E
F P
T O Z
P D C
L P D
P E D
E D P
F E Z D
D E F P C

**GRATIS
OOGTEST
op afspraak**

**OPTIEK
Vivantia**

**Optiek Vivantia schenkt u
15% korting**

* Actie geldig van 1 december 2014 tot 28 februari 2015 op vertoon van deze advertentie. Niet cumuleerbaar met andere kortingen/acties. Slechts 1 bon per klant geldig.

LEUVEN - 016 31 44 80 / TIENEN - 016 81 70 07

SCHERPENHEUVEL - 013 67 57 18 / BETEKOM - 016 56 94 65

ma-di-wo-vr: 9u-12u30 * 13u15-17u30 / do-za: 9u-12u30

www.vivantia.be

Omdat uw comfort ons nauw aan het hart ligt!

ThyssenKrupp Encasa geeft vrijheid en zelfstandigheid aan iedereen die problemen heeft met zijn mobiliteit en biedt een oplossing op maat van uw behoeften en wensen.



Trapliften



Huisliften



Platformliften

**Alle verdiepingen
opnieuw bereikbaar!**

Bel gratis
0800 94 365
 24u/24, 7d/7

Wij adviseren u de ideale oplossing, geheel vrijblijvend.

www.tk-encasa.be

ThyssenKrupp Encasa
 Life in motion.



INITIATIEF

INNOVATIE

RESPECT

VERTROUWEN

DIALOOG

INZET



Begin 2015 meteen op temperatuur

De symptomen zijn duidelijk. Wie bij UZ Leuven aan de slag gaat, verhoogt z'n kans op jobtevredenheid. Minder hoeft je niet te verwachten van de topreferent in patiëntenzorg, opleiding en onderzoek. Om onze toonaangevende rol in België en Europa uit te bouwen, rekenen we op de inzet van ruim 8 000 gedreven medewerkers. Wil je ook deel uitmaken van een hartverwarmend team? Bekijk dan nu onze jobs. Zo gaat het in 2015 voor jou beslist in stijgende lijn.



Een veelzijdig aanbod, doorgroei- en opleidingsmogelijkheden en een stimulerende werksfeer: je vindt het allemaal bij UZ Leuven. Check snel onze vacatures via www.uzleuven.be/jobs



Ik heb het gevoel dat mijn liefde voor hem alsmaar groter wordt.



We drongen aan dat hij naar UZ Leuven gebracht werd. Ik heb maandenlang nachtmerries gehad: ik zag hem voor mijn ogen sterven en ik kon niets doen.”

“Hier stelden ze snel de juiste diagnose en begonnen ze met de behandeling. Hij is de huid op twee benen en een arm kwijt, die moet men herstellen met huidtransplantaties. Dat is een moeizaam proces: men moet eerst de afgestorven huid tot op de spieren weghalen. Dan moeten ze lichaams-eigen gezonde huid gebruiken voor de transplantatie, beetje bij beetje. We hebben nu 18 operaties achter de rug en nog veel te gaan. Heel pijnlijk, ze moeten hem telkens weer verdoven. Vaak komt hij verward terug van het operatiekwartier. De artsen denken dat hij misschien een jaar moet blijven, misschien langer.”

Ben je vaak bang?

Marijke: “Bij momenten doodsbang, het gaat met pieken en dalen. Dan zeggen ze: Marijke, zijn toestand is kritiek, bereid je voor op het ergste. Maar dan halen ze hem er weer door. Dan grijp ik naar de gekste

dingen, zoals een knuffelbeertje dat in mijn handtas zat toen ze hem naar hier brachten. Ik brand overal kaarsjes, dat helpt mij ... Soms word ik midden in de nacht radeloos wakker en dan bel ik naar hier. Dan denk ik: in welke toestand zal ik hem morgen vinden? Helder? Of verward? Hoge temperatuur? Dalende bloeddruk? Het is al gebeurd dat ze op weg naar de operatiezaal rechtsomkeer maken omdat hij opeens verslechtert. Geen moment ben ik gerust.”

Ooit bij je opgekomen om het op te geven en aan jezelf te denken?

Marijke: “Née! Née! Ik heb het gevoel dat mijn liefde voor hem alsmaar groter wordt. Hij kan niet zelfstandig eten: dan help ik hem en dat vertedert mij. En dan besef ik weer hoe graag ik hem zie. Geen haar op mijn hoofd denkt eraan om eens een dag niet te komen. Ik wil gewoon bij hem zijn. Als ik hier 's avonds vertrek, denk ik aan alles wat ik thuis nog moet doen en toch kan het dan niet snel genoeg weer middag zijn. Ik rij zelf niet meer met de auto omdat ik te veel met hem bezig ben en te verstrooid ben. Maar je weet niet hoe solidair mensen zijn, ik vind altijd wel iemand om mij te brengen.”

“Vrienden van vroeger, van bij de paraclub van Zwartberg, zijn via Facebook weer komen opdagen. Mensen die ik jaren niet gezien heb, bel ik op. En hij is zo blij als hij iemand ziet — of liever: hoort. Want door een kleine hersenbloeding is zijn zicht niet meer zo goed. Hem zien genieten, dat vind ik zalig. Ik heb het gevoel dat ik een heel andere kant van mijn man ontdek, een veel zachtere kant die ik niet kende. Een weekendje aan zee is niet aan mij besteed, ik zou er geen moment rust kennen. Hier wel. Ik

kan hem eens over zijn gezicht aaien, ik kan een verpleegkundige helpen met hem te draaien. Ik weet dat ik voor hem belangrijk ben en meer moet dat niet zijn.”

Hoe moet dat verder, als hij weer thuis komt?

Marijke: “Ik durf niet te denken aan dat moment. Het zal nog wel even duren, hierna moet hij revalideren in campus Pellenberg. En het zal moeilijk zijn. Hij was zo'n actieve man: altijd klaar om de burens te helpen, een fiets te herstellen, een kraan te vervangen. De burens hebben dan ook een benefiet georganiseerd. Misschien zal hij zijn arm niet meer kunnen gebruiken, hij zal ook moeilijk kunnen lopen. Bij de voetbalclub hielp hij met allerlei klussen, pompen herstellen, lijnen schilderen, bedienen in de kantine. Dat zal hij niet meer kunnen en dat beseft hij nog niet. Daar kan ik het met hem nu nog niet over hebben.”

“Maar hoe het ook afloopt, ik zal de mensen hier op de afdeling mijn hele leven dankbaar blijven. Ze zeggen dan wel: ‘Wij doen ons werk, dat is onze job.’ Maar dan antwoord ik: ‘Ik vind het een roeping, want makkelijk is het niet.’ Als Luc het moeilijk heeft, kan hij heel grof zijn tegen het personeel. Je moet er maar tegen bestand zijn, denk ik dan.”

“Soms zie ik het niet meer zitten. Dan durf ik wel eens flink door te huilen en bel ik naar iemand van hier of naar een van mijn zussen of de kinderen. En dan gaat het weer over. We hebben een heel hechte familie. In goede en kwade dagen: dit zijn de kwade dagen.”

Luc roept: “Marijke! Marijke!”

Marijke: “Ik kom, vader, ik kom.”



ENGYN (32)

heeft zware brandwonden aan zijn armen en handen.

..... “
In mijn dagboek noteer ik alles wat me overkomt.

→ BELG ← MAAR OOK NOG ECHT KOERD

Hij heet Engyn Güclü en is van Turks-Koerdische afkomst. De morfine doet hem zacht en traag praten. Hij komt uit Genk. Ze hebben hem vijf dagen geleden binnengebracht, met zware brandwonden aan armen en handen. Een klassieke brandwondenpatiënt. Hij heeft veel pijn, maar spreekt zichzelf moed in.

Engyn: “Ik ben dom geweest. Ik was in de garage van mijn moeder bezig met brandbare producten en een sigarettenpeuk kwam in een plas terecht. Dat veroorzaakte een vuurzee en ik heb geprobeerd om die te blussen. Met deze brandwonden als gevolg. Op het moment zelf voelde ik niet zo veel pijn: ik ben nog zelf naar spoed gereden. Ik dacht dat het maar oppervlakkige brandwonden waren. Maar onderweg trokken mijn vingers krom en kwam de huid los. Ik besepte al snel dat het ernstiger was dan ik dacht.”

“Bij spoed in Genk hadden ze geen aangepaste behandeling en hebben ze me meteen naar hier getransporteerd. Ze weten nog niet precies hoe ernstig het is. Ze hebben me al twee keer onder anesthesie gebracht omdat de behandeling afschuwelijk pijnlijk is. Waarschijnlijk is mijn zenuwstelsel intact gebleven, dat stelt mij gerust. Mijn bovenarmen vallen nog mee. Maar mijn linkerhand is er erg aan toe.”

“Na mijn verblijf in het brandwondencentrum zal ik nog minstens een maand

thuisverzorging nodig hebben. Ik hoop dat ik dan snel hersteld zal zijn. Ik doe onderhoud van machines en de vraag is of ik mijn werk zal kunnen blijven doen. Ik volg ook muzikles in avondopleiding. Een hobby waar ik ooit mijn beroep van wil maken: digitale bewerking van muziek, geluiden *samplen* zodat ze bruikbaar zijn in een disco. Het is iets wat ik graag doe en waar toekomst in zit. Ik hoop op die manier wat meer werkzekerheid te krijgen. Want het gaat niet goed: mijn zus en schoonbroer werken bij een toeleverancier van Ford Genk, 25 jaar en 16 jaar gewerkt maar op het einde van het jaar sluit de fabriek en zitten ze zonder werk. Mijn twee broers verloren zopas hun job. Zelf heb ik een job in de farma-industrie en daar doen ook al sombere geruchten de ronde. Ik hoop dat de muziek me een nieuwe toekomst biedt. Maar het is computer- en softwarewerk, ik heb mijn vingers dus nodig.”

“Ik ben naïef geweest, maar zo gaat dat. Na een jaar vergeet je hoe belangrijk veiligheid

is. Dat zal me niet meer overkomen. Ik begin een dagboek voor mezelf en noteer alles wat me overkomt, anders vergeet ik de les die ik nu geleerd heb.”

“Ik ben van Koerdische afkomst, mijn ouders zijn geïmmigreerd uit Turks Koerdistan. Wat daar nu gebeurt, is verschrikkelijk. De Koerden kunnen nergens terecht, ook al leven ze daar al vierduizend jaar en ook al zijn er christenen en zelfs joden onder de Koerden. Ik ben hier geboren en voel me Belg, maar ook nog echt Koerd. Ik leef met ze mee. Ze verdienen het om onafhankelijk te worden. Ik kan niet onverschillig blijven, ook al ben ik hier geboren en hebben mijn ouders zich in België aangepast. Ik steun het Koerdische volk, ook financieel. Ik wil niet terug, maar ik denk vaak aan onze familie ginder die lijdt. Ik zie hoe triest het mijn moeder maakt als er weer afschuwelijke beelden op de televisie komen. Vergeleken met dat leed, is wat mij is overkomen niet zo erg. Ik hoop dat er eindelijk vrede komt. Dan pas kan ik gelukkig zijn.”